

Nieuwe of herintredende schakers

Door de Netflix-serie *The Queens Gambit* is schaken opeens razend populair geworden. De schaakborden, schaakspellen en schaakklokken gaan als warme broodjes over de toonbank. Veel mensen willen leren schaken, anderen nemen – na jaren inactiviteit – de draad weer op.

Ik krijg de laatste weken regelmatig de vraag “Hoe zat het ook al weer met.....?” Logisch dat deze ‘herintreders’ of enthousiaste nieuwe schakers veel vragen hebben. Voor hen heb ik een opsomming met de voornaamste basisregels en weetjes gemaakt.

Alle **vette titels** in de tekst verwijzen naar een artikel met die naam in de ‘kennisbank’ van mijn website (www.chessed.nl). Met de zoekfunctie is alles snel te vinden.

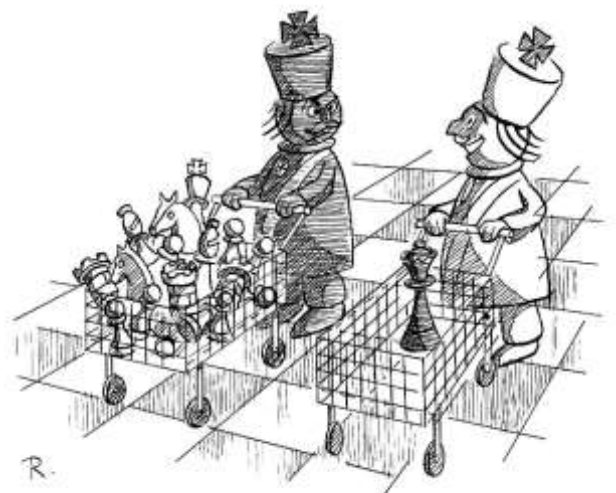
“Mag de pion altijd twee stappen vooruit?” De pion is een bijzonder stuk, met allerlei aparte regels. Uitleg van alle stukken staat in **loop van de stukken**.

“Een paard gaat toch één recht en één schuin?” Dat is inderdaad de manier zoals vele generaties de **paardensprong** hebben geleerd. Soms denken mensen dat de velden waar het paard overheen gaat ook leeg moeten zijn, maar dat is niet juist. Vandaar dat we de paardensprong tegenwoordig iets anders uitleggen.

“Moet de witte dame nu op een wit veld of een zwart veld staan in het begin?” De correcte **beginstelling** is vaak punt van discussie, zeker als er ook nog cijfers en letters (coördinaten) naast het bord staan.

“Is het slim om een toren voor een paard te ruilen?” Als je weet wat de **waarde van de stukken** is, dan is dat meestal slim. Maar er zijn uitzonderingen!

“Als je pion aan de overkant komt en er geen dame naast het bord staat, mag de pion dan toch een dame worden?” Dit is één van de meest voorkomende vragen omtrent **promotie!**

R. JIJ WINT... MAAR IK HEB LEKKER JOUW DAME!

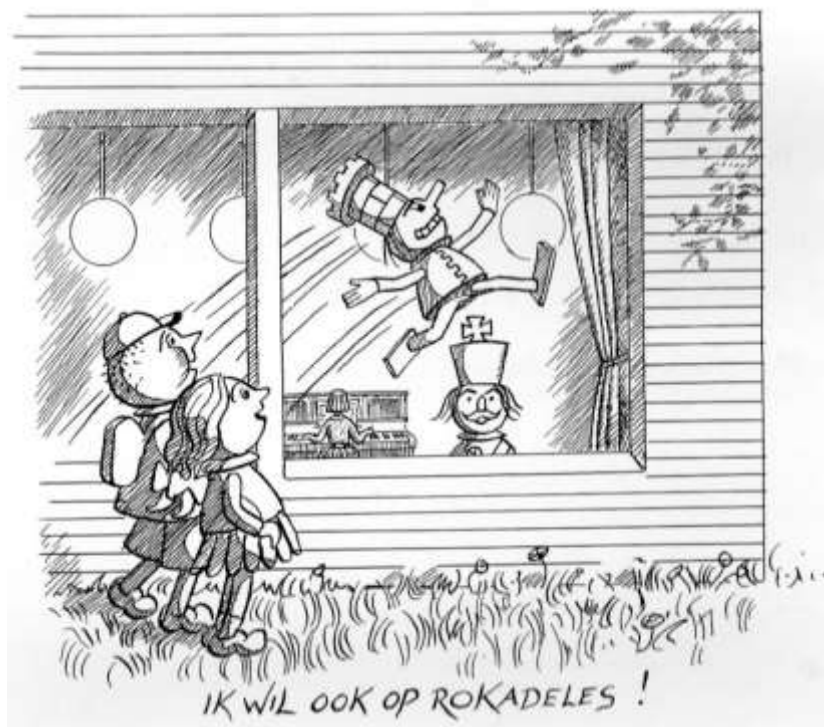
“Als ik schaak geef, heb ik dan gewonnen?” **Schaak geven** wint niet de partij, maar je moet er wel direct iets aan doen!

“Waarom is het niet slim om met je koning te spelen als je schaak staat?” In **schaak opheffen** kan je lezen wat je - het beste - tegen schaak kan doen.

“Kan je doorspelen nadat je mat staat?” Nee! Als je **mat** staat, dan is de partij afgelopen.

“Is het pat als je koning geen zet meer kan doen?” Een van de allerbekendste fabeltjes in het schaken, maar **pat** is toch net iets anders!

“Mag je rokeren als je toren staat aangevallen?” Ook over **rokade** gaan er veel verhalen rond. Er zijn veel regels bij de rokade, waar ook menige clubschaker niet alles vanaf weet!

“Hoe ging en passant ook al weer?” **En passant** is een hele lastige en abstracte regel, die vaak niet goed uitgelegd wordt. Een must om te weten!

“Is een lijn nu horizontaal of verticaal?” De termen rij, lijn en diagonaal worden allemaal uitgelegd in **schaakbord en coördinaten**. Daar leer je ook hoe elk veld aan zijn ‘naam’ komt en wat de juiste beginstelling is: ‘dames houden kleur!’.

“Wat is het verschil tussen lange en korte notatie?” Het **noteren** (opschrijven) van schaakpartijen kan op meerdere manieren.

“Waar kan ik notatieformulieren kopen?” Op mijn website staan **notatiebiljetten** voor 30 en voor 40 zetten. Printen en noteren maar!

Dit waren de belangrijkste regels en weetjes om een schaakpartij te gaan spelen. Ga je nog iets serieuzer spelen (met een schaakklok, op internet, in een toernooi of op een club) dan volgt op de volgende pagina nog wat extra informatie.

“Is aanrakken zetten?” Dat is een standaardregels in het schaken. In **regels jeugdtoernooi** staan de belangrijkste spelregels voor het spelen van een partij.

“Hoe werkt een schaakklok?” In **klok-tips** staat informatie over de meest gangbare speeltempo's en schaakklokken.

“Heb je altijd verloren als je vlag valt?” Normaal gesproken wel, maar in **regels voor snelschaak en rapidschaak** komen de uitzonderingen op aan de orde.

“Ik schaak op internet en iedereen heeft daar een elo, wat is een elo?” In **elo en TPR** kan je lezen hoe de waarderingssystemen in de schaakwereld werken.

“Zijn er ook andere schaakspelletjes?” Er zijn talloze schaakspelletjes die leuk en nuttig zijn om te spelen. In **spelletjes voor beginners (verzameling)** staan bijna vijftig leerzame spelletjes voor (gevorderde) beginners.

In **schaakvarianten** staan schaakvormen, die meer geschikt zijn voor gevorderde schakers, bijvoorbeeld **tweezettenschaak, opdrachtschaak** en **veilig inplaatsen**.

“Moet ik nu ook openingen leren?” Tot redelijk clubniveau kan je met de door mij bedachte **MORA** de opening goed spelen.

*Wil je meer weten over hoe je (beter) kan leren schaken, lees dan het artikel **schaakles geven aan beginners** bij de berichten op mijn website.*

Schaak ze!